

(Kultūros paveldo objekto būklės patikrinimo akto forma)

Šilutės rajono savivaldybės administracijos Kultūros skyrius
(dokumento sudarytojo pavadinimas)

KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS PATIKRINIMO AKTAS

2019-02-27 Nr. R6-(4.1.29)-59

(data)

Šilutė

(užpildymo vieta)

I. BENDRIEJI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO DUOMENYS

1. Pavadinimas – Ventės bažnyčios vieta
2. Unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre – **31755**
3. Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto patvirtinimo data ir numeris (jei aktas patvirtintas) – 2008-02-27 Nr. KPD-RM-642
4. Adresas – Šilutės r. sav., Kintų sen., Ventės k., Marių g. 22
5. Valdytojas – Valstybinės žemės patikėjimo teise – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
(vardas, pavardė, gyv. vieta, tel. numeris/juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, buveinė, kodas, tel. numeris)
6. Paskelbtas ar nepaskelbtas saugomu kultūros paveldo objektu – Registrinis. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos 2008-04-15 pranešimas Nr. 08-136 apie nekilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą.
7. Ankstesnio būklės patikrinimo akto data ir numeris –

II. KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO BŪKLĖS DUOMENYS

8. Kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokytis

	5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo
1. Kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokyčio įvertinimas*			V		

* - Pažymėti - V.

5 – būklė labai pagerėjo - objektas restauruotas, pritaikytas ar atkurtas, aplinka sutvarkyta, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra;

4 – būklė gerėja - objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, laiku šalinami atsiradę defektai, objekte atlikti/atliekami remonto, konservavimo darbai arba objekte atliekami restauravimo, pritaikymo ar atkūrimo darbai, aplinka tvarkoma, nuolat prižiūrima, vizualinės taršos šaltinių nėra arba imamasi priemonių juos panaikinti;

3 – būklė nepakito - objektas yra naudojamas ir valdytojas nuolat vykdo priežiūros darbus, objektas nenaudojamas, bet jame atliekami/atlikti tyrimai, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ar kiti neatidėliotini saugojimo darbai, objektas užkonservuotas, imamasi priemonių apsaugoti objektą nuo neigiamo aplinkos poveikio, aplinka tvarkoma nereguliariai, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesimta jokių priemonių;

2 – būklė blogėja - objektas nenaudojamas/naudojamas ir nyksta dėl valdytojo nevykdomos ar nepakankamos priežiūros, buvo apardyta stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo apardyta iki 50% objekto, aplinka netvarkoma, yra vizualinės taršos šaltinių, dėl kurių panaikinimo nesimta jokių priemonių, ar tokių šaltinių daugėja;

1 – būklė labai pablogėjo - objektas sunyko, buvo sunaikintas stichinių nelaimių ar neteisėta veikla, sunyko ar buvo sunaikinta daugiau kaip 50% objekto, aplinka apleista, netvarkoma, daugėja vizualinės taršos šaltinių, ir dėl to nesimama jokių priemonių.

9. Kultūros paveldo objekto (statinio) dalių fizinės būklės pokytis**

	5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo
1. Pamatai ir nuogrindos					
2. Sienų konstrukcijos					
3. Sienų apdaila					
4. Stogo danga					
5. Stogo konstrukcijos					
6. Langai					

7. Duryš					
8. Puošyba (jei yra)					

** - 9 p. pildomas tik kultūros paveldo statiniams. Vertinant kultūros paveldo statinio bendrą būklės pokytį 8 p., išvedamas vidurkis iš visų tokio statinio dalių fizinės būklės pokyčio vertinimo balų, pažymėtų 9 p.

10. Išvados apie kultūros paveldo objekto fizinės būklės pokytį.

Pirmąkart Ventė šaltiniuose paminėta 1360 m. Tais metais Ordino didysis maršalas Henningas Schindekopfas pastatė Rasytės pilį Kuršių nerijoje ir Ventės (Windenburg) pilį žemyno pakrantėje. Pilys buvo skirtos Kuršių marių ir Nemuno žiočių kontrolei bei apsaugai. Windenburg pilis paminėta ir 1365 m. dokumente. Šalia Ventės (Windenburg) pilies buvo pastatyta bažnyčia ordino riteriams, pilies pareigūnams bei aptarnaujančiam personalui, o vėliau ji tarnavo ir čia įsikūrusiems gyventojams.

Bažnyčia ir pilis ėmė sparčiai nykti XV a. viduryje. Apie 1570 m., K. Hennenbergerio tvirtinimu, Ventėje dar buvo išlikę pilies mūrai.

XVI a. Ventė išlaikė centrinės gyvenvietės statusą. Apie tai liudija faktas, kad čia jau 1540 m. veikė smuklė (kita privilegija smuklei steigti Ventės parapijoje buvo duota tik 1601 m. Mingės kaime). Apie 1578-1589 m. Ventėje buvo įkurta evangelikų liuteronų bažnyčia, kuri vėliau tapo parapijos centru. Statant minėtąją bažnyčią, buvo panaudotos senosios pilies liekanos. Bažnyčia galėjo būti pastatyta netgi senosios pilies vietoje.

Bažnyčia Ventėje stovėjo iki 1702 m. Tais metais seną ir begriūvantį pastatą nuvertė stipri audra. Istoriografijoje nurodoma, kad bažnytinė valdžia buvo linkusi bažnyčią atstatyti toje pačioje vietoje, tačiau tam pasipriešino parapijiečiai iš kitų gyvenviečių. Nauja bažnyčia, panaudojant senosios liekanas, buvo pastatyta Kintuose 1705 m. / *Ištrauka iš: Darius Barasa. Bažnyčios įtaka Ventės ir Kintų gyvenviečių raidai* http://www.silaine.lt/2008/2008-09-23/Baznycia_Venteje_ir_Kintuose-18.htm/

Šiuo metu ~3 ha valstybinės žemės sklypą, kuriame Ventės bažnyčios vieta (**31755**) užima ~0,8 ha, patikėjimo teise valdo NŽT prie ŽŪM. Žemės sklypą pagal sutartis naudoja privatūs ir juridiniai asmenys. Ventės bažnyčios vietos (**31755**) teritorija yra nepatraukli, neįdomi nei turistams, nei Pamario krašto gyventojams, nes naudojama valčių bei žvejybos rakandų saugojimui, čia stovi atsitiktiniai laikini statiniai ir pan.

Palyginus su objekto įregistravimo metu (2008-04-15) užfiksuotais vaizdais, būklė yra nepakitusi. Objektas – Ventės bažnyčios vieta (**31755**) – yra Ventės švyturio statinių komplekso (22538) apsaugos zonoje, patenka į Ventės kraštovaizdžio draustinio, Nemuno deltos regioninio parko teritorijas.

Objekto duomenys yra pateikti Kultūros vertybių registre (<https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>). Pastaba: prieš tvarkymo darbus (ruošiantis vykdyti tvarkomuosius statybos ar tvarkomuosius paveldosaugos darbus) – atlikti istorinius fizinius tyrimus ir atitinkamos sudėties projektą derinti su Kultūros paveldo departamentu prie Kultūros ministerijos Klaipėdos skyriumi.

11. Kultūros paveldo objekto aplinkos būklės pokytis***

5 – būklė labai pagerėjo	4 – būklė gerėja	3 – būklė nepakito	2 – būklė blogėja	1 – būklė labai pablogėjo
		V		

***- Pažymėti - V.

12. Išvados apie kultūros paveldo objekto aplinkos būklės pokytį.

Atsitiktiniai laikini statiniai ir rakandai, pastatyti ir / ar išmėtyti Ventės bažnyčios vietos (**31755**) teritorijoje, atlieka vizualinės taršos vaidmenį. Kitokių taršalų ar taršos šaltinių, neigiamai veikiančių objektą, nėra.

PRIDEDAMA:

13. Kiti dokumentai, 1 lapas.

14. Fotofiksacija, pridėdamų nuotraukų fotografavimo data – 2019-02-10, 1 lapas.

15. Ištrauka iš KVR, 1 lapas.

Kultūros skyriaus vyriausioji specialistė
(aktą įforminusio asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

Alvyda Vidrinskienė
(vardas ir pavardė)

Ventės pilis vaizduojama ir 1539-aisiais Venecijoje išleistame *Olaus Magnuso „Carta Marina“* žemėlapyje / https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/ea/Carta_Marina.jpeg

Išlikęs vienintelis XVII a. vidurio Ventės bažnyčios vaizdas liudija, kad Ventės bažnyčia neturėjo bokšto bei varpinės / http://www.silaine.lt/2008/2008-09-23/Baznycia_Venteje_ir_Kintuose-18.htm

Ventės bažnyčios vieta (31755) / vaizdas iš ŠV pusės

Ventės bažnyčios vieta (31755) / vaizdas iš PV pusės

Ventės bažnyčios vieta (31755) / vaizdas iš P pusės

Ištrauka iš Kultūros vertybių registro (KVR):

VENTĖS BAŽNYČIOS VIETA

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS

Ventės k., Kintų sen., Šilutės r. sav., Klaipėdos aps.

M 1 : 10 000 (viename cm - 100 m)

Vertybės teritorijos ribų koordinatės
1994 m. Lietuvos koordinatų sistemoje:

Taško Nr.	Koordinatės		Lapo nomenklatūra
	X (B) m	Y (L) m	
1	6137901.2	321996.0	24/47
2	6137868.4	322056.2	
3	6137812.9	322046.9	
4	6137771.7	321997.6	
5	6137820.9	321954.9	

Sutartiniai ženklai:

- - apibrėžtos vertybės teritorijos ribos
- - suformuotų kadastrinių sklypų ribos

M 1 : 2 000 (viename cm - 20 m)

Eksplikacija:

1. Ventės bažnyčios vieta

Teritorijos plotas - 0,78 ha

Teritorija nustatė:

Kultūros paveldo centro Duomenų skyriaus Vietų poskyrio

vyresn. paminklotvarkininkas.....

Linas Tamulynas
Linas Tamulynas

Planą sudarė:

Kultūros paveldo centro Duomenų skyriaus Statinių poskyrio

paminklotvarkininkė.....

Vaida Valaitė
Vaida Valaitė
(Licencija Nr. G - 449 - (793), Pažymėjimas Nr. KM 17, 2007 - 01 - 26)

Kultūros paveldo centro direktorius.....

Virgilijus Kačinskas
Virgilijus Kačinskas
2008-01-22